

Jsou migranti přínosem?

Migranti jsou často obvinováni, že jsou těmi, kteří zabírají práci místnímu obyvatelstvu, nebo že jsou těmi, na které se utrácí příliš velká část státního rozpočtu ve formě sociálních dávek a nouzových příspěvků. Odborné studie však ukazují úplně něco jiného. Ukazují, že migranti jsou často přínosem do místních ekonomik. Například podle studie Londýnské univerzity přispěli mezi lety 2000-2011 migranti z nově přijatých zemí EU do britského rozpočtu o 12% více než z něj získali. Migranti ze zemí mimo EU pak o 3%. Podle výzkumu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj migranti rozšiřují domácí trh a vytvářejí jedno pracovní místo navíc za každé, které obsadí.

Kromě toho migranti zaplňují mezery na pracovním trhu například v takových sférách jako je zdravotnictví, vzdělání a informační technologie. Podle odborníků by zdravotní systém Evropské unie nemohl poskytovat adekvátní lékařskou péči bez vysoce kvalifikovaného personálu ze zahraničí.

Pokud mluvíme o migrantech, kteří mají i jiný účel pobytu než pracovní, například jsou v České republice za účelem vzdělávání, tak i v tomto případě se dá pozorovat pozitivní dopad na ekonomiku. Často je zahraničním studentům vyčítáno, že na českých veřejných školách studují zadarmo z peněz daňových poplatníků. Jak ale uvádí v rozhlasovém pořadu Crossings ředitel jazykové školy Uniprep Richard Smejkal: *"Normativ na studenta na vysoké škole je plus minus 35000 Kč na rok a když spočítáte kolik zahraniční student tady utratí za ubytování, tramvajenku, kino, zábavu, knihy a z toho odeberete část, kterou vrací státu v úrovni DPH, tak se dostanete minimálně k číslům, která toto kompenzují. Většinou, ale student utratí více než 100000 Kč."*

Migranti se často stávají samy aktivními podnikateli a těmi, kteří neustále přispívají do státního rozpočtu ve formě daní. Podle statistik je skoro 20% všech cizinců podnikateli a celkem 8,6% ze všech aktivních tuzemských podnikatelů jsou cizinci. Jak uvádí analýza aktivit cizích podnikatelů v České republice, provedená Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR, v průběhu pěti sledovaných kalendářních let (2009-2014) byl podnikatelský

zisk (kladný výsledek a tedy i platba daně z příjmu) u cizinců v rozmezí 95% - 98% všech daňových příznání, což je o desetinu více jak u českých podnikatelů.

Přestože pro cizince není vždy snadné podnikat, například Sardana a Lucie, které se do České republiky odstěhovaly z Ruska a mají v Praze Lucem design studio, jsou rády, že se odvážily založit svůj vlastní byznys. Především chválí místní klientelu: *"Pracovat s Čechy je velké potěšení, dobře vědí, co chtějí a není potřeba s nimi vést dlouhá jednání ohledně ceny. Všechno je prostě jasné, rychlé a srozumitelné."* Jedinou obtíží, podle slečen, je, že cizí podnikatel musí vždycky pozorně sledovat jakékoliv změny v zákonech tak, aby včas a podle pravidel stihnul zaplatit daně. Ale jak dodávají mladé podnikatelky: *"Nehleď na jakékoliv obtíže, velice tady oceňujeme přesnost zákonů a průhlednost byznysu. Všechno ostatní se dá zvládnout a vyřešit."*

Sardana a Lucie nejsou jedinými podnikatelkami z Ruska, které si vybraly Českou republiku pro svůj byznys. Podle analýzy vlastnické struktury české podnikatelské sféry, kterou zveřejnila poradenská společnost Bisnode, nejčastějšími zahraničními vlastníky českých firem jsou Rusové, Slováci a Němci. Jak uvádí již výše zmíněná studie od Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, u ruských podnikatelů je velice rozšířená vzdělávací činnost, u vietnamských podnikatelů převažuje obchod a u ukrajinských stavebnictví. Poradenská společnost Bisnode dodává informace i ohledně řeckých podnikatelů. Řekové v Česku podnikají hlavně v obchodu, cestovním ruchu a nemovitostech.

Obchod s oblečením Jannis Fashion, kavárna De Capo, New York University in Prague to jsou jedny z mnoha podniků, které patří různým řeckým podnikatelům v Praze. Pouze New York University in Prague poskytuje kolem 65 pracovních míst a je jednou z nejprestižnějších soukromých škol v České republice. Jak uvádí doktorandka Vysoké školy Ekonomické Ekaterina Batueva, která se věnuje Řecku ve svém výzkumu: *"Řečtí migranti jsou po celém světě známí tím, že v nové zemi jsou velice podnikaví a snaží se založit svůj vlastní byznys co nejrychleji, i kdyby to byl pouze malý kiosek."*

Je očividné, že nepřehlédnutelným pozitivem je to, že firmy vlastněné přímo migranty vytvářejí v České republice nová pracovní místa. Asi jednou z nejznámějších firem, která byla

založena migrantem, je firma MARLENKA international, s.r.o., která vyrábí medové dorty MARLENKA® podle staroarménské rodinné receptury a je velice významným zaměstnavatelem v Moravskoslezském kraji. Jejím zakladateli a majiteli Gevorgovi Avetisyanovi se navíc podařilo získat titul podnikatel roku 2013.

Kdo ví, možná i mezi migranty v České republice se objeví další Steve Jobs, který byl mimochodem synem migranta ze Sýrie.

Autorka: Liudmila Kopecká

Článek vznikl za finanční podpory MV ČR na integraci cizinců.